

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Jalus Ferenc*
Cím: *Huszezer család keres lakást
Budapesten*

Forrás: *Uilág*

Bp.
(Hely)

1920. 17/25
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy *333.32*

Hely

Idő *"1920"*

Személy

Helyszám

333.32 1920

Közp. nyomt. XX. cs

s háziyomdája 1919.

Huszezer család keres lakást Budapesten

Kétszázötvenezer korona három szoba felépítése — Üres kaszárnyák — nyomorgó vagonlakók és a spóroló főváros — Megkezdődött a kivándorlás Budapestről

(A Világ tudósítójától.) Gond és probléma a lakáskérdés ma Budapes'ten. Gond kétféle kiadásban. Az első kiadás típusa az a pesti, aki elrekvirált lakásából akar valakit kidobtatni, a másik típus valakinek a lakásába akarja magát és családját berekviráltatni. Számokban egyszerű és szimpla ez a probléma, mert Budapest 1914 augusztusában kilencszázezer lélek befogadására rendelkezelt megfelelő lakással, 1914 óta 1920-ig háromszáz-
ezerrel emelkedett Budapest lakóinak száma, úgy hogy ma a kilencszázezer ember helyén egymillió négyszázezer hivatalosan bejelentett egyén lakik.

Háromszázezer ember szorong, furakodik, alkalmatlankodik idegen lakásokban és ezt a háromszáz-
ezer embert rendes, egészséges lakáshoz juttatni csak úgy lehet, ha mielőbb kezdetét veszi az építkezés vagy, ami eddig még szintén nem sikerült a hatóságoknak, a több mint félmillió bevándoroltat vizsgálókkal azokba a lakásokba, ahonnan ellepték Budapestet.

A lakásprobléma zavaros és tarthatatlan jelenségeiről és a kísérletekről, melyek valami megoldáshoz közelebb hoznának, nagyon érdekes nyilatkozatot tett ma a Világ munkatársa előtt a lakáshivatal miniszteri biztosa, dr. Borsos Endre.

1300 új lakás

— Amikor a hivatalomat elfoglaltam — mondta dr. Borsos miniszteri biztós — nem sok reménnyel fogtam a lakásprobléma megoldásához. Az első pillanatokban láttam, hogy itt tanácskozással, ankétezéssel és rendeletekkel a lakásnyomorúságot segíteni nem lehet. A lakástalanokat a rendelet nem

juttatja hajlékhoz. Hivatalbalépésem első napjától az volt a tervem, hogy szükséglakások építésével próbálok valahogy enyhíteni a nyomorúságon. Rendelkezésemmre állott néhány katonai barakk és rak-tár, ezekből azonnal lakásokat csináltattam. Ilyen szükséglakás épült a cinkotai Ehmann-telepen, a Pongrác-utcában, a Gubacsi-uton, a kelenföldi lak-tanyánál és Újpesten, a régi katonai vonatszertár barakkjaiban. 1300 szoba-konyhából álló szükség-lakást rendeztettem be. Ezekbe a szükséglakásokba főleg azokat telepítettük, akiket a diktatura után kidobtak a rekvirált lakásból. Munkánk a ba-rakkok átalakításánál nagyon neséz, mert még az átalakításhoz sincs elegendő anyagunk. A Pongrác-uti szükséglakások heteken keresztül nem voltak hasznavehetőek, mert üveget nem tudunk kapni az ablakokhoz.

— Hogy a közönségnek fogalmai legyenek egy ilyen átalakító munka költségeiről, hivatalos ada-tokkal igazolhatom, hogy az öt barakkban csak a válaszfalak húzása, ajtók, ablakok csináltatása tí-zennyolcmillió koronába került, tehát sokkal többé, mint amennyiért a háború elején az öt barakkot felépítették.

250.000 korona egy háromszobás lakás

— Hibáztatják, hogy lakásokat nem építenek Budapesten a nyomor enyhítésére. Érthető, hogy szünetel az építkezés. Függetlenül attól, hogy nehe-zen szereshető be az építkezés anyaga, maga az épít-kezés elriasztóan horribilis összegekbe kerül. Szak-értők véleménye szerint egy háromszobás, mellék-

helyiségekkel felszerelt rendes lakásrész felépítése ma 250.000 koronába kerül. Egy ilyen 250.000 koro-nába kerülő lakásnak a bérleti ára megfizethetetlen.

— Így újlakások építésébe ma senki se kezd — mindenki régi lakásával akar üzletet csinálni. Ez a próbálkozás egy új iparágat teremtett, a lakásuzso-rát, amely arányaiban van ma olyan előkelő, mint az élelmiszeruzsora. Tudunk lakásspekulánsokról, akik 3 szobáért 350.000 korona átvételi díjat kértek.

— Szigorúan büntetünk mindenkit, aki ilyen uszoramanipluláció részese. Sőt magában a lakás-hivatalban is igyekezzünk megakadályozni minden panamát. A lakások odaitelésénél harminchat olyan bíróval dolgozom, akiknek a multja elég biztosíték arra, hogy hivatalunkban mindenkinek az ügye csak igazságos úton nyer elintézését. Eddig ötezer lakás-kérelmet intéztünk el 1919. szeptember 15-től kezdve. Ebben a számban nincs benne a szükséglakásokba kihelyezett családok száma. December végén 14.000 lakáskérelmem várt elintézésre, azóta szaporodott a kérelmek száma, úgy, hogy ma 20.000 család keres lakást Budapesten. A 20.000 lakáskereső családhoz összevissza négyezer bejelentett olyan cím áll rendel-

kezésünkre, ahonnan esetleg egy, vagy több szobát el tudunk rekvirálni.

Megkezdődött a kiszivárgás Buda- pestről

— Érdekes megállapítani, hogy míg eddig Budapestre csak költöztek fel az emberek, addig most már akadnak, akik elhagyják a fővárosát. Miután a vasutigazgatósággal megállapodásom van, csak annak a butorát szállítják el Budapestről, aki előbb bejelenti a lakáshivatalnál, hogy kiköltözik a fővárosból, megállapíthatom, hogy 1919. novemberétől decemberig 177 család költözött el a fővárosból, 1920. január 1-től jan. 15-ig 60 család, összesen 237 család hagyta el Budapestet. Ez a 237 család jelzi, hogy a nehezen várt folyamat, a kiszivárgás végre indulni kezd és ha tizével és huszával mennek csak még el az emberek Pestről, a lavina már megindul. Hangsúlyoznom kell, hogy akik elmentek, a saját jószántukból mentek el, mert az *ugynevezett idegenkiutasítási akció lakáshivatali szempontból nagyon jelentéktelen eredménnyel kecsegtet*. Hé, napok óta halljuk, hogy megkezdődött a kiutasítás, hogy ennyi meg ennyi embert szállítottak el, de én *őszintén bevallhatom, hogy a lakáshivatalon egyetlen üres lakás sem jutott*. Azok, akiket eddig razzikkal szállítottak el Budapestről, mind Dob-utcai és Rombach-utcai tömeglakásokban laktak, ahol legfeljebb ezután már nem husz, csak tizenhárom, vagy tizennégy ember alszik majd egy-egy szobában.

A kaszárnyák és a lakásokban elhelyezett hivatalok

— A lakáskérdés arra kényszerít bennünket, hogy minden középületet, amely nélkülözhető, lakások számára alakítsunk át és bocsássuk Budapest 20.000 lakástalan családjának rendelkezésére. Első tervünk a barakok után a felesleges *Kaszárnyáknak lakásokká való átépítése volt*. Roppant költséggel rendbe hoztuk a *Falk Miksa-utcai* lakanyát, azonban ebbe nem magáncmberek, hanem hivatalok fognak beköltözni, még pedig az *igazságügy- és a kultuszminisztérium olyan hivatalos szervei*, amelyek eddig magánlakásokban voltak elhelyezve. Valószínű, hogy itt kap elhelyezést a földművelésügyi minisztérium egyik osztálya is. A *miniszteri hivataloknak magánlakásokból való elhelyezésével februárra mintegy harminc-negyvenc lakás áll majd a kérvényezők rendelkezésére*. Meg akartuk szerezni a *Mária Terézia-lakanyát is*, amely roppant nagy épületomb, rengeteg szükséglakást adhatna, azonban sem a *hadügyminisztérium*, sem a *főváros nem akar ennek a lakotmányának átengedésébe bele menni*, a főváros részéről azzal az indokolással, hogy az *átalakítás milliós költségeit nem hajlandó fedezni*. Körülbelül ugyanez az eset a többi kaszárnyákban is. Részint a hadsereg u-asít el azzal, hogy szükség van a kaszárnyákra, részint pedig a *főváros utasítja el kéréseinket az esetleges költségek miatt*.

Mibe kerül a lakáshivatal?

— A lakáshivatal ma 220 emberrel dolgozik és havi kiadása százezer korona. Ez az összeg azonban teljességgel megtérül a kérvények és lakásigazolványok illetékeiből, úgy, hogy az *államnak egy krajcárjába sem kerül az egész hivatal, sőt még nyolcvan—százezer korona vagyionuk is van*.

Dr. *Boross* Endre szomorúan érdekes nyilatkozatához alig van hozzáfűzni való. Hozzáfűzések nem terecnnek lakást annak a huszezer családnak, akik ma csaknem hajléktalanok Budapesten. Az építkezés adhat ezeknek hajlékot vagy egy-egy olyan ötlet, mint amely egy elterjedt napilapunk híradetési rovatában látott napvilágot:

*Középkorú okl. gépész-
mérnök, keresztény származású, benősülve két szoba, konyha, minden melékkelhelyiséggel felszerelt kényelmes lakásba. Cím a kiadványban.*

Falus Ferenc.